

14.05.2024

8 § Mittauskaluston käyttöturvapalveluiden hankinta

HEL 2024-006509 T 02 08 02 01

Päätös

Projektitoimisto-yksikön päällikkö päätti hankkia suorahankintana mittalaitteistojen käyttöturvapalvelut Geotrim Oy:ltä ja allekirjoittaa kyseisiä palveluita koskevan Geotrim Oy:n kanssa neuvotellun sopimuksen. Hankinnan arvo on enintään 130 000 euroa (alv 0 %).

Hankintasopimus tulee voimaan, kun sopimus on allekirjoitettu. Hankintasopimus ei synny tämän päätöksen tiedoksiannolla, vaan vasta kun osapuolet ovat allekirjoittaneet hankintaa koskevan erillisen kirjallisen sopimuksen. Ennen sopimuksen allekirjoittamista hankinnasta julkaitaan ex ante -suorahankintailmoitus ja odotetaan 14 päivän muutoksenhaikua, ennen kuin sopimus allekirjoitetaan.

Hankintapäätös on ehdollinen siten, että toimittajan tulee toimittaa hankintayksikön vaatimat hyväksyttävät rikosrekisteriotteet ja harmaan talouden torjuntaan liittyvät selvitykset ennen sopimuksen tekemistä.

Päätöksen perustelut

Hankinnan kohde ja hankintamenettely

Kaupunkiympäristön toimialalle on hankittu vuosien 2011–2023 aikana kaupunkimittauksen käyttöön tarkoitettua Trimble-tuoteperheeseen kuuluvaa mittauskalustoa, kuten takymetrejä, GNSS-vastaanottimia ja maastotietokoneita. Näihin liittyvät muun muassa kaupungingeodeetin päätökset 28.10.2021 § 8 ja 7.12.2022 § 26.

Nämä hankinnat eivät ole kuitenkaan sisältäneet kaluston ohjelmistolisensseihin, huoltoon, tarkistuksiin ja varaosiin liittyviä palveluita. Tämän takia on tarpeen hankkia erikseen kalustolle nämä palvelut sisältävä käyttöturvapalvelusopimus. Hankinta tehdään suorahankintana Geotrim Oy:ltä. Hankintasopimuksen ehdoista on neuvoteltu Geotrim Oy:n kanssa.

Hankintaa koskeva sopimus on voimassa enintään 48 kuukautta. Sopimuskauden alkaessa sopimus on voimassa määräaikaisena 12 kuukautta kerrallaan, ja sen voimassaolo jatkuu 12 kuukautta kerrallaan, jollei sopimusta irtisanota ennen edellisen sopimuskauden loppua.

14.05.2024

Käyttöturvasopimuksen vuosihinta on nykyisellä kalustomäärällä 32 500 euroa. Näin olleen koko hankinnan arvo on 48 kuukauden laskettuna enintään 130 000 euroa. Sopimuksen kohteena olevan kaluston määrä tulee todennäköisesti vähenemään sopimuskaudella, minkä seurauksena sopimushinta tulee todennäköisesti laskemaan sopimuskauden kuluessa.

Suorahankinnan perustelut

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 40 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan hankintayksikkö voi valita suorahankinnan, jos teknisestä tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvästä syystä vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan. Lisäedellytyksenä on, että järkeviä vaihtoehtoisia tai korvaavia ratkaisuja ei ole eikä kilpailun puuttuminen johdu hankinnan ehtojen keinotekoisesta kaventamisesta.

Tässä tapauksessa kyse on Trimble-tuoteperheeseen kuuluvasta kalustosta, johon liittyviä palveluita koskevat ehdot on määritellyt kaluston valmistaja eli Trimble-konserni. Trimble-konserni on antanut määräyksiä siitä, mitkä yritykset voivat toimia Trimble-tuoteperheeseen kuuluvien laitteiden valtuutettuina huoltajina sekä ohjelmistolisenssien ja varaosien toimittajina. Trimblen valtuuttamien toimittajien käyttö on sidottu muun muassa kaluston takuuehtojen voimassaoloon. Suomessa tällaisten palveluiden tarjoamiseen yksinoikeus on myönnetty Geotrim Oy:lle. Näin ollen käsillä on sellainen hankintalaissa tarkoitettu yksinoikeuden suojaamiseen liittyvä syy, jonka takia hankinnan kohteena olevat palvelut voidaan hankkia ainoastaan Geotrim Oy:ltä.

Yksinoikeusjärjestelyn purkaminen vaatisi koko kalustokannan uusimisen, mikä ei olisi tässä vaiheessa järkevää, sillä jo hankittujen laitteiden elinkaarta on jäljellä vielä useita vuosia. Toisaalta laitteiston käytön jatkaminen ilman käyttöturvapalveluita siihen asti, kunnes kalustokanta olisi saatu kilpailutettua ja uusittua, on arvioitu muun muassa kaluston toimivuuteen ja kaupunkimittauksen toiminnan jatkuvuuteen liittyvien syiden vuoksi liian riskialttiiksi. Tämä ei siten ole mahdollinen toimintavaihtoehto.

Hankintayksikkö on käynnistänyt kalustokannan uusimiseen tähtäävän hankinnan suunnittelun. Hankintayksikkö on arvioinut, että neljän vuoden kuluessa kalustokannalle ja siihen liittyville palveluille olisi mahdollista kilpailuttaa uusi sopimus, ja siirtyä vaiheittain tilaamaan kalustoa ja palveluita uuden sopimuksen perusteella. Tästä syystä sopimus tehdään enintään neljäksi vuodeksi, ja tarkoitus on, että tänä aikana olemassa olevia laitteita poistuu käytöstä ja siirryttäisiin vaiheittain käyttämään uuden sopimuksen piirissä olevaa kalustoa ja palveluita.

14.05.2024

Edellä mainituista seikoista johtuen hankintayksikkö katsoo, että käsillä on tässä tilanteessa sellaisia teknisiä ja yksinoikeuden suojaamiseen liittyviä syitä, joiden vuoksi ainoastaan Geotrim Oy voi toteuttaa hankinnan. Muita järkeviä vaihtoehtoisia tai korvaavia ratkaisuja ei ole ennen kuin korvaavat laitteet ja palvelut on saatu kilpailutettua ja otettua vaiheittain käyttöön.

Valtiontukiarviointi

Helsingin kaupungin talousarvion noudattamisohjeiden mukaan kaupungin toimialojen, liikelaitosten ja virastojen on kaikkien sellaisten toimien yhteydessä, joilla kaupunki kanavoi varoja yrityksiin, selvitettävä ennakkoon tuen hyväksyttävyyden EU:n valtiontukisääntelyn näkökulmasta sekä sisällytettävä kyseinen valtiontukiarviointi asiaa koskevaan päätökseen.

Tässä hankinnassa on kyse lähtökohtaisesti vastikkeellisen palvelun suorittamisesta, eikä valtiontuesta yritykselle. Kuitenkaan hankintaa ei kilpailuteta, joten hankinnalle ei ole määriteltävissä tarkkaa kilpailutettua markkinahintaa ja siten on mahdollista, että osa hankinnasta olisi katsottavissa tosiasiallisesti tueksi yritykselle. Tästä syystä hankinnasta on suoritettava valtiontukiarviointi.

Tältä osin on todettavissa, että hankinnan kustannukset tai ehdot eivät poikkeava tavanomaisista ICT-markkinoiden ja -hankintojen käytännöistä. Myöskään toimittajan oman näkemyksen mukaan hankinnan kustannukset eivät sisällä tosiasiallista tukea yritykselle. Näin ollen hankinta ei hankintayksikön näkemyksen mukaan sisällä valtiontukea yritykselle. Joka tapauksessa koko hankinnan arvo alittaa vähäarvoiselle valtiontuelle komission asetuksessa (EU) Nro 2023/2831 määritellyn 300 000 euron de minimis -kynnyksen.

Sopimuksen syntyminen

Toimittajalta tarkastetaan ennen sopimuksen allekirjoittamista Helsingin kaupunkikonsernin harmaan talouden torjuntaohjeen mukaiset selvitykset ja rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 8 momentissa ja 6 b §:ssä tarkoitetut rikosrekisteriotteet hankintalain mukaisten poissulkemisperusteiden selvittämiseksi.

Ennen sopimuksen allekirjoittamista hankinnasta julkaistaan ex ante -suorahankintailmoitus ja odotetaan 14 päivän muutoksenhakuaika, ennen kuin sopimus allekirjoitetaan.

14.05.2024

Hankintasopimus tulee voimaan, kun sopimus on allekirjoitettu. Sopimus on voimassa enintään 48 kuukautta.

Viranhaltijan toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaan toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita (10 luku 1 § 3 momentti 3 kohta). Kaupunkiympäristölautakunnan päätöksen (Kylk 19.12.2023 § 700) mukaan projektitoimisto-yksikön päälliköllä on hankintavaltuudet enintään 800 000 euron suuruisiin ICT-hankintoihin. Projektitoimisto-yksikön päällikkö on näin ollen toimivaltainen päättämään hankinnasta.

Lisätiedot

Oona Nuutinen, lakiasiantuntija, puhelin: 09 310 52603
oona.nuutinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Sopimusluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet**Ote**

Tarjoaja

Otteen liitteet

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kaupunkiympäristölautakunta

14.05.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1 MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 8 §.

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankintaoikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisua.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

14.05.2024

Käytähän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asioiden yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa haluaa vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

14.05.2024

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on:

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

14.05.2024

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

Helsingin kaupunki

Kaupunkiympäristön toimiala

Hallinto

Kehittämis- ja digitalisaatiopalvelut

Projektitoimisto-yksikkö

Yksikön päällikkö

Pöytäkirja

9 (10)

14.05.2024

Käyntiosoite: 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Puhelinnumero: Pohjoisesplanadi 11-13
09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Markkinaoikeuden ensimmäisenä asteena käsittelemässä asiassa maksu peritään riippumatta asian lopputuloksesta.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Helsingin kaupunki

Kaupunkiympäristön toimiala

Hallinto

Kehittämis- ja digitalisaatiopalvelut

Projektitoimisto-yksikkö

Yksikön päällikkö

Pöytäkirja

10 (10)

14.05.2024

Mikael Eklöf
yksikön päällikkö

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 15.05.2024.

Postiosoite

PL 58203
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Y-tunnus

0201256-6